

Een pelikaansvoet en Jelle's zoutmakende bovenlip

Kees Plaisier [museumadviseur, dichter, onderzoeker; basnik@priatnov.nl]

Met het verschijnen van *Straatgras* 30 nummer 1 in juli 2018 werd een mijlpaal bereikt. Ons museummagazine met de ondertitel 'Berichten uit het Natuurhistorisch Museum Rotterdam' ging de dertigste jaargang in. Dertig jaar *Straatgras* - daarmee is het zeker het langstlopende publiekstijdschrift van een Nederlands natuur(historisch)museum. Voordeel van deze lange adem is het ontstaan van een heuse geschiedschrijving van het wel en wee van het museum, over tentoonstellingen, aanwinsten en onderzoek. Graag uw aandacht voor deel drie van de rubriek 'Dertig jaar geleden'.

In 1990 verschenen vier nummers van *Straatgras*. In de nummers 1 en 2 kon de nieuwsgierige lezer haar of zijn hart ophalen aan de Sabijnse maagdenroof, de rattenkoning, de museumdirecteur die al zwetend in de voetsporen van Eugène Dubois treedt en een gouden tor die de collectie verrijkt. Boeiend is ook een verhaal over een pelikaansvoet. Een zekere Voetius neemt ons 'op zoek naar flora' mee naar de achtste eeuw voor Christus en leidt ons langs veel oorlogen naar de godin Flora, een vrouw van ongekende schoonheid. Gijs van der Voet, die als eerste geïnterviewd werd in de reeks 'De collectiebeheerders', schonk het museum een Flora van Heukels uit 1924. Zijn herbarium stamde uit zijn jonge jaren en was ook al een hommage aan Flora.

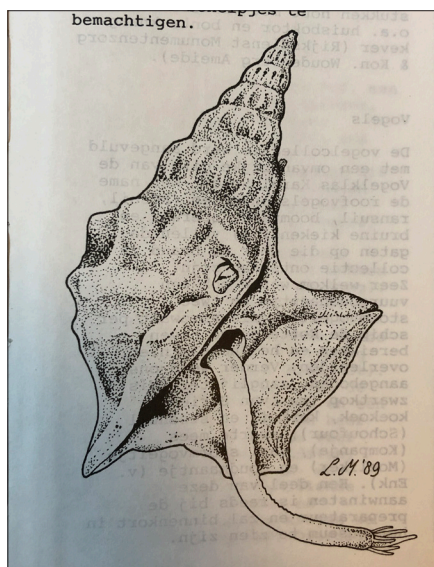
Pelikaansvoet en gouden tor

Een fraaie schelp, door Leo Man in 't Veld met Guus Gulden verzameld, riep vragen op. Leo schrijft waarom in de modder in de mondopening van de pelikaansvoet (*Aporrhais pespelecani*) een mooi gaatje zit. Dat komt door de pindaworm (*Phascolion strombi*) die zich daar vestigt als de pelikaansvoet gestorven is. Met een fraaie tekening maakt hij de verklaring overtuigend compleet.

Dat Edgar Allen Poe een mooi verhaal schreef over een gouden kever komt in de *Straatgras* niet ter sprake. Wel dat er een gouden tor (*Potosia speciocyssa*) aan de collectie werd toegevoegd. Net als een spekkever, een kelderkever, drie dansvliegen, een zwartkop, een vuurgoudhaantje en een wespennest.

Jelle's zoutmakende bovenlip

Een museumdirecteur mag reizen. Jelle Reumer deed dat. Naar Java om in het Erasmushuis bij de Nederlandse Ambassade in Jakarta de tentoonstelling

▲ Pelikaansvoet met pindaworm, zoals afgebeeld in *Straatgras*, jaargang 2, nummer 1. (Leo Man in 't Veld)

'Vreemde en treffende natuurtonelen' met de prachtige aquarellen van Q.M.R. Verhuell te laten zien. De directeur bracht de kunstwerken en nam ze weer mee terug. In de twee weken dat de tentoonstelling in Jakarta te zien was moest hij zich vermaken. Hij deed dat met verve en met natuurhistorische resultaten. Figuurlijk en misschien wel letterlijk trad hij in de voetsporen van Eugène Dubois. Dat kostte hem geen bloed en tranen, maar wel zweet, zoals hij in zijn dagboek aanstekelijk beschrijft: "Mijn bovenlip smaakt zout". Maar hij komt niet met lege handen terug. Voor een habbekrats bemachtigt hij een fossiele nijlpaardkies. Naar verluidt bracht hij ook nog mooie natuurhistorische prenten mee.

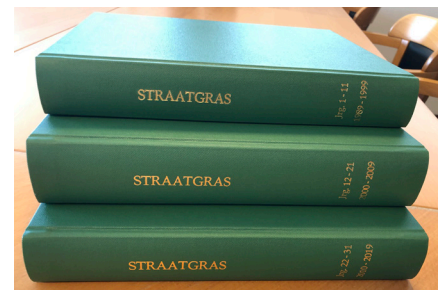
Nader onderzoek

De oude *Straatgrassen* maken je nieuwsgierig. Zo vraagt de leek zich af of de kelderkever kwaad kan, of het verstilde wespennest kan leiden tot een

▲ Een pelikaansvoet uit de collectie van Het Natuurhistorisch, NMR 9930-31993. (Joop Trausel)

sprankelend wespennest, of er een relatie is tussen het ontstaan van politieke partijen en de rattenkoning en of dansvliegen reageren op dansmuziek. Er is nog veel te onderzoeken. ◀

▲ Alle *Straatgrassen* die in de museumbibliotheek staan, zijn tegenwoordig ingebonden in drie kloeke banden. (Kees Moeliker)

Lezen in oude *Straatgrassen*?

Alle nummers zijn gedigitaliseerd en te downloaden van onze website: hetnatuurhistorisch.nl/organisatie/publicaties/straatgras